

a laikus névhasználó – most már – magyar nyelven is tájékozódhat a keresztnévadás szlovákiai lehetőségeiről és a névadó jogairól.

Összességében BAUKO JÁNOS kötete egyszerre tudományos igényű munka és gyakorlati kézikönyv, amely hidat képez a kutató nyelvészek és a laikus nyelvhasználók között. A kétnyelvűség és a keresztnévhasználat kérdésköre nem csupán nyelvészeti vagy jogi probléma, hanem identitásbeli és közösségi ügy is, amely a szlovákiai magyar közösség mindennapjait közvetlenül érinti. A könyv értéke éppen abban rejlik, hogy egyszerre kínál elméleti támpontokat, gyakorlati eligazítást és közösségi kapaszkodót: hozzájárul ahhoz, hogy a kétnyelvű térben élő magyarok tudatosabban és önazonosabban formálják névhasználatukat. Így a kötet nem csupán egy hiánypótló szakmunka, hanem egyfajta kulturális és nyelvi önmegerősítés eszköze is.

M. PINTÉR TIBOR
Károli Gáspár Református Egyetem

TÁRSASÁGI ÜGYEK

Köszönet a 200 éves Akadémiának

A Magyar Tudományos Akadémia 2025–26-ban ünnepli alapításának 200 éves évfordulóját. A jubileumot számos rendezvény, megemlékezés, kiadvány tematizálja. A Magyar Nyelvtudományi Társaság és folyóirata, a Magyar Nyelv is szeretné megragadni az alkalmat, hogy köszönetét nyilvánítsa a kezdetektől fennálló szellemi és anyagi támogatásért, amelyet napjainkban is élvez. Az Akadémia számos alkalommal kifejezésre juttatta, hogy a tudományos társaságok és szervezetei, rendezvényei, folyóiratai, szervesen kapcsolódnak azokhoz a társadalmi célokhoz, amelyek a saját alapdokumentumaiban is kifejezésre jutnak.

Társaságunk – törvényi kötelezettségeinek is eleget téve – éves közgyűlés keretében számol be a szakmai és társadalmi tevékenységéről, gazdálkodásáról. Ezt a beszámolót saját honlapján, valamint folyóiratának, a Magyar Nyelvnek a hasábjain közzé is teszi. A 2025. évről szólót – benne az akadémiai támogatásokkal – a Társaság vezetősége a 2026. március 3-i közgyűlésén ismertette, ez a Magyar Nyelv 2026/2. számában lesz olvasható.

A Magyar Nyelv szakmai közleményein és szerzőin keresztül is folyamatos – közvetlen vagy közvetett – interakcióban van az Akadémiával. Szívesen számolunk be például nagyobb szabású, gyakran akadémiai háttérű és intézményközi keretben megvalósuló projektekről, többek közt egyes akadémiai kutatócsoportok, illetve az Akadémia nemzeti programjai közé tartozó Tudomány a Magyar Nyelvért Nemzeti Program egyes projektjeiről. Így pl. HOFFMANN ISTVÁN, Magyar Nemzeti Helynévtár Program (2023: 471–478); PRÓSZÉKY GÁBOR – VÁRADI TAMÁS – HOLL ANDRÁS, A magyar nyelv digitális támogatása a magyar tudományosság szolgálatában (uo. 478–482); PRÓSZÉKY GÁBOR – VÁRADI TAMÁS, A magyar nyelv digitális fenntarthatóságának támogatása (uo. 482–489); NÉMETH T. ENIKŐ, Álhírek, áltudományos nézetek nyelvészeti azonosítása (uo. 490–496); KISS

JENŐ, Visszatekintés az Új magyar nyelvjárási atlaszra (2025: 224–228). – Akadémiai székfoglalókat is olvashatunk a Magyar Nyelv évfolyamaiban, pl. HOFFMANN ISTVÁN, Névadók és névhasználók az Árpád-korban (2025: 385–399). Nyelvész akadémikusok kerek évfordulójáról ugyancsak megemlékezünk, pl. a hetvenéves Tolcsvai Nagy Gáborról (2023: 501–505), Hoffmann Istvánról (2023: 377–380), a nyolcvanéves Kiss Jenőről (2023: 129–134), Honti Lászlóról (2023: 496–501). – A Tudománytörténet rovatunkban híres akadémikusok munkásságát is elemezzük, árnyaljuk, pl. Gombocz Zoltánét (2023: 364–366), Zsirai Miklósét (2025: 67–69), Herman Józsefét (2025: 70–71), Benkő Lorándét (2025: 329–332). A 2026/2. számban közöljük a Szentkatolnai Bálint Gábor és az MTA kapcsolatát elemző írást. – Még ebben az évfolyamban publikáljuk Az élő Akadémia kétszáz éve: a nyelvtudomány és az MTA című jubileumi kötetről szóló ismertetést.

JUHÁSZ DEZSŐ

a Magyar Nyelvtudományi Társaság elnöke,
a Magyar Nyelv felelős szerkesztője



Zelliger Erzsébet 80 éves*

Tisztelt Kollégák, Tanítványok és Tisztelők!

Kedves Erzsi Tanámó!

Köszöntő szavaimat hadd kezdjem egy FERDINAND DE SAUSSURE-nek tulajdonított gondolattal: „Az idő megváltoztat minden dolgot; nincs ok feltételezni, hogy a nyelv kivonná magát ettől az egyetemes törvény alól.” Ezt az alapvető igazságot úgy fűzhetjük tovább, hogy az idő ugyan változást eredményez, a nyelv is mindig újabb formákat ölt, ugyanakkor a maradandóság is jellemzi a nyelv történetét, de ez csak azok számára nyilvánvaló, akik e bonyolult folyamatot megértik, dokumentálják és továbbadják.

A mai különleges alkalmon Zelliger Erzsébet nyugalmazott egyetemi docens 80. születésnapját ünnepeljük. Ez a kerek évforduló alkalmat nyújt egy gazdag és sokrétű életmű méltatására, ünnepeltünk ugyanis több évtizedes munkásságával jelentősen hozzájárult a nyelvtörténet, dialektológia, szociolingvisztika és rovásírás-kutatás fejlődéséhez. Ezek mellett az oktatásban, a tudománynépszerűsítésben és a közösségi tevékenységekben is egyaránt maradandót alkotott.

Zelliger Erzsébet 1945-ben született a csallóközi Somorján. A családi háttér és indíttatás minden bizonnyal hozzájárult ahhoz, hogy későbbi kutatásai során kiemelt figyelmet fordított a határon túli magyar közösségek nyelvhasználatának és identitásának

* Elhangzott a Magyar Nyelvtudományi Társaság felolvasóülésén 2025. május 27-én.